Toto právo nemohly by vykonati jen, kdyby tu byl projev obžalovaného, že s podáním zmateční stížnosti nesouhlasí (odpor obžalovaného proti ní); za takový projev nelze považovati prohlášení obžalovaného před podáním zmateční stížnosti, že se opravných prostředků vzdává a trest přijímá; z takového projevu obžalovaného nelze ještě usuzovati, že by zmateční stížnost, kterou podala některá z osob v § 282 tr. ř. jmenovaných, byla podána proti jeho vůli.

Důvod, pro nějž byla zmateční stížnost prvým soudem zamítnuta, neobstojí. Bylo proto stížnosti vyhověno, napadené usnesení zrušeno a věc vrácena soudu první stolice, aby postupoval podle § 285 tr. ř. (§ 2, odst. 5 nov. k tr. ř.).

Čís. 6356.

K § 151, čís. 3 tr. ř.

Je-li duševní stav slabomyslného svědka takový, že je u něho pouhá možnost (náhodnost) pravdivé výpovědi, je odůvodněn závěr, že svědek není pro svůj duševní stav schopen vypovědět pravdu.

(Rozh. ze dne 6. září 1939, Zm II 181/39.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl zmateční stížnosti obžalovaných A. a B. do rozsudku krajského soudu jako soudu porotního, jímž byli oba obžalovaní uznáni vinnými zločinem podle § 127 tr. z., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc porotnímu soudu, aby ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Oba obžalovaní, podle posudku soudních lékařů-znalců osoby mdlého rozumu [§ 46, písm. a) tr. z.], popřeli vinu a jakýkoli pohlavní styk s N-ovou, byli však její svědeckou výpovědí usvědčováni.

Ač obhajoba s poukazem na předpis § 151, čís. 3 tr. ř. žádala, aby bylo upuštěno od svědeckého výslechu N-ové, usnesl se porotní soud na jejím bezpřisežném výslechu z důvodu, že »i přes svůj duševní stav je s to, aby pravdu vypověděla, a jest na soudu, aby posoudil její hodnověrnost«. Z této příčiny uplatňuje zmateční stížnost zmatečnost rozsudku ve smyslu § 344, čís. 4 tr. ř. Zmateční stížnosti je přisvědčiti.

Podle § 151, čís. 3 tr. ř. nesmějí býti pod neplatností své výpovědi vyslýchány za svědky osoby, které v době, kdy mají vydati svědectví, pro svůj duševní stav nejsou s to, aby vypověděly pravdu.

Sem nespadá slabomyslnost jakéhokoli stupně (srv. rozh. čís. 3865 Sb. n. s.), nýbrž je v jednotlivém případě posouditi, zda je slabomyslnost svědkova takového stupně, který u něho vzbuzuje duševní stav, jaký má na mysli uvedené ustanovení, to je stav, v němž je svědek v době svědectví naprosto nezpůsobilý k udání pravdy (srv. rozh. čís. 1642, 2427 Sb. n. s.).

Podle znaleckého posudku trpí svědkyně slabomyslností značného stupně, která se rovná blbosti (úplnému zbavení rozumu); může sice v některém případě (někdy) správně sděliti skutečnosti, její výpověď je však pro její duševní stav velmi nehodnověrna.

Je-li podle uvedeného posudku dána pouhá možnost (náhodnost) pravdivé výpovědi, plyne z toho, že vypovědĕti pravdu není v silách (schopnostech) svědkyně. Je proto odůvodněn závěr, že svědkyně pro svůj duševní stav (slabomyslnost značného stupně rovnající se blbosti) není s to vypovědĕti pravdu.

Zatížil tudíž nalézací soud řízení zmatkem podle § 344, čís. 4, § 151, čís. 3 tr. ř., vyslechl-li uvedenou svědkyni při hlavním přelíčení. Bylo proto zmateční stížnosti obžalovaných za souhlasu generální prokuratury vyhověno podle § 5, odst. 1 nov. tr. ř. čís. 3/1878 ř. z. již při poradě neveřejné.

Čís. 6357.

Amnestie prominutím trestu podle čl. IV rozhodnutí vlády ze dne 7. října 1938 předpokládá jen, že obžalovaný nastoupil vojenskou službu, k níž byl povolán 20. května 1938 nebo později; nevyžaduje se, aby službu skutečně konal, nebo aby vykonal určitý druh služby.

(Rozh. ze dne 12. září 1939, Zm I 438/39.)

Nejvyšší soud uznal jako soud zrušovací po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury k zachování zákona do usnesení krajského soudu v N. ze dne 9. ledna 1939, č. j. Tk V 472/38-38, a ze dne 25. dubna 1939, č. j. Tk V 472/38-62, jakož i do usnesení vrchního soudu v N. ze dne 7. února 1939, č. j. Tsv 23/39-3 a ze dne 12. května 1939, č. j. Tsv 211/39-1, takto právem:

Usnesením krajského soudu v N. ze dne 9. ledna 1939, č. j. Tk V 472/38-38, a ze dne 25. dubna 1939, č. j. Tk V 472/38-62, jakož i usneseními vrchního soudu v N. ze dne 7. února 1939, č. j. Tsv 23/39-3, a ze dne 12. května 1939, č. j. Tsv 211/39-1, porušen byl zákon v čl. IV rozhodnutí vlády ze dne 7. října 1938, čís. IV; usnesení tato se jako zmatečná zrušují, důsledkem toho zrušuje se i usnesení krajského soudu v N. ze dne 29. července 1939, č. j. Tk V 472/38-75, a vrchního soudu v N. ze dne 1. srpna 1939, č. j. Tsv 337/39-1, a uznává se právem, že se obžalovanému A. podle čl. IV rozhodnutí vlády ze dne 7. října 1938, čís. IV, promíjí z trestu jedenácti měsíců těžkého žaláře, uloženého mu rozsudkem krajského soudu v N. ze dne 20. října 1938, č. j. Tk V 472/38-29, doba šesti měsíců. Krajskému soudu v N. se ukládá, aby po zákonu dále jednal.